

Motion: Utred möjlighet att minska beroende av amerikanska tech-jättar

Osäkerheten kring USA:s roll i världen har vuxit under senare tid, och vi i Mölndal bör förbereda oss på att inte vara alltför beroende av detta lands stabilitet. När den stabiliteten sviktar påverkar det även oss, särskilt inom områden där vi har gjort oss strukturellt beroende.

Inom teknologi är det vanligt att man närmast på automatik väljer amerikanska produkter. Jag syftar särskilt på tjänster från företag som Microsoft, Apple, Adobe och Google, som i dag har en mycket dominerande ställning och på flera områden kan beskrivas som nära monopol. Det finns dock ofta alternativa lösningar, både med öppen källkod och från europeiska leverantörer. Dessa har många gånger hamnat i skymundan, inte nödvändigtvis på grund av bristande kvalitet, utan snarare på grund av marknadsföring, invanda arbetssätt och de stora bolagens starka marknadspositioner.

När det gäller alternativ med öppen källkod finns det ofta pengar att spara eftersom programmen i sig är kostnadsfria. Samtidigt innebär öppen källkod att den som vill kan granska hur systemen fungerar och hur användardata hanteras. Europeiska alternativ kan i vissa fall kosta mer, men det kan också innebära att vi stärker den europeiska ekonomin inom en sektor där vi som kontinent är relativt svaga. Det minskar dessutom risken för att kommunal data hamnar under inflytande av främmande statsmakter eller påverkas av beslut utanför EU:s rättsliga ramverk.

När jag argumenterar för att minska användningen av amerikanska tjänster gör jag det inte enbart utifrån hur USA ser ut i dag, utan utifrån hur situationen potentiellt kan utvecklas. Om motsvarande dominans hade legat hos företag i exempelvis Kina är det svårt att tänka sig att beroendet inte hade diskuterats betydligt mer. Det mest ansvarsfulla sättet att säkerställa att vår kommun fungerar stabilt över tid är att bygga en digital infrastruktur som inte gör oss onödigt beroende av en enskild stormakt.

Detta är en fråga som naturligtvis behöver hanteras även på nationell och europeisk nivå, men det hindrar inte Mölndal från att påbörja en egen genomlysning av vårt beroende och de alternativ som finns.

Några exempel på program som kan bytas ut är:

- Libreoffice/Onlyoffice istället för Microsofts Office365
- 2FAS/Aegis istället för Microsoft Authenticator eller Google Authenticator
- Mailbox.org/Protonmail/Tutaimail istället för Outlook
- Linux (Fedora/Ubuntu/Mint/openSUSE) istället för Windows

Det finns flera hemsidor som visar om vilka alternativa tjänster som finns i europa, en av de är: <https://european-alternatives.eu/>

Att göra detta hade vi inte varit först med, då det finns flera exempel på platser i EU som gjort liknande steg för att vara mindre beroende till USA. Några exempel på platser som gjort liknande. Skulle vi göra det skulle det också visa för resten av Sverige att det är möjligt.

Danmark: <https://www.linux.se/darfor-byter-danmark-ut-microsoft-office-och-windows-mot-libreoffice-och-linux/>

Schleswig-Holstein: <https://computersweden.se/article/2083626/tyska-delstaten-byter-ut-windows-mot-linux.html>

[https://www.zdnet.com/article/from-microsoft-to-libreoffice-how-italys-military-is-starting-its-march-to-open-source/](#)

Italienska militären: <https://www.zdnet.com/article/from-microsoft-to-libreoffice-how-italys-military-is-starting-its-march-to-open-source/>

Österrikiska militären: <https://blog.documentfoundation.org/blog/2025/09/30/austrias-military-switches-from-microsoft-office-to-libreoffice/>

Lyon, Frankrike: <https://www.neowin.net/news/city-in-france-is-latest-to-ditch-windows-and-office-in-favor-of-linux-and-foss-alternatives/>

Jag föreslår:

- att utreda vad som skulle krävas, och vad för- och nackdelar skulle vara med att ersätta olika digitala tjänster med alternativ med öppen källkod eller europeiskt ägande.
- att skapa en övergångsplan för att ersätta mjukvaror ägda av icke-europeiska företag.

Arvid Tunvall, Vänsterpartiet

